

רשת טסקו מערערת על הקנס שהוטל עליה בגין תיאום מחירים בשוק החלב

אוקטובר 2011

חברת טסקו החליטה לערער על קנס בסכום של עשרה מיליון ליש"ט שהוטל עליה בגין תיאום מחירים בשוק החלב.

ענקית הקמעונאות מתכוונת לעתור לבית-הדין לענייני תחרות, שהוא גוף עצמאי בעל סמכות לפסוק על החלטות הרשות לסחר הוגן (Office of Fair Trading OFT). מנהלת הרגולציה של טסקו, קתרין אדוורדס, הודיעה כי, "כבר בחודש אוגוסט, כשנתקבלה החלטת ה-OFT, התנגדנו לפסיקה. תמיד עמדנו על חפותנו, ומחובתנו של בית-הדין העצמאי לעיין בראיות ולהגיע להחלטה".

באוגוסט הטילה הרשות לסחר הוגן קנסות, בסך כולל של 49.51 מיליון ליש"ט, על ארבע רשתות שיווק וחמש חברות חלב, בין הנתבעות: Arla, Asda, Dairy Crest, Robert Wiseman ו-McLelland, Safeway, Sainsbury's, The Cheese Company.

כל הנתבעות, מלבד טסקו, הסכימו לשלם את הקנסות. הטענה על תיאום מחירים נתקבלה בעקבות גל של מחאות מצד רפתנים בריטים שטענו כי מחירי החלב הם בלתי סבירים.

טסקו טענה שבשנים 2001-3 - תקופה שבה התקיים כביכול תיאום מחירים היא פעלה באופן חד-צדדי לנוכח גל המחאה של הרפתנים הבריטים, ושלא הייתה כל קנוניה עם קמעונאים אחרים.

טענותיה של ה-OFT נגד טסקו, שבוטלו מאוחר יותר, התייחסו בתחילה למחירי חמאה וחלב; התביעה הנוכחית מתייחסת למחירי הגבינות בלבד.

כל רשתות השיווק מאושמות כי העבירו מידע על מחירים ובכך פעלו כמעין קרטל. התנהלות זו עומדת בניגוד לחוק התחרות שעל פיו אסור לקמעונאים לדון עם הספקים בנושא מחירים קמעונאיים.

במקרה של טסקו יהיה על ה-OFT להוכיח שמידע זה אכן הועבר.

נושא שמצוי במחלוקת הוא אי העברת המידע על עליית המחיר הקמעונאי לידיעת הרפתנים. טסקו וקמעונאים נוספים טענו שהעלייה התגלגלה לחברות החלב, ושבאותה תקופה לא היה ביכולתם להבטיח שתוספת הפדיון תגיע ליצרני החלב.

הדיונים באיחוד האירופי בעניין הסכמי אספקת חלב- במבוי סתום

נובמבר 2011

הדיונים הקדחתניים בעניין הרגולציה של הסכמי אספקה, בין יצרני החלב למחלבות, לא הביאו עדיין לתוצאות. הדיונים בסבב החדש של מה שמכונה "טריאלוגים" - שבהם משתתפים נציגי הנציבות האירופית, הפרלמנט האירופי וממשלות המדינות החברות באיחוד - נותרו תקועים בכל הנוגע להיבטי מפתח של החקיקה המוצעת. בעיקר מדובר בחוזי האספקה עד כמה הם מחייבים וגבולות הזמן המינימליים שלהם. עד לאחרונה דרשו חברי הפרלמנט האירופי כי מסגרת חוזה החלב תחייב את כל המדינות החברות. דרישה זו הטרידה ממשלות מסוימות בטענה שמסגרת קבועה לכל החוזים באיחוד האירופי אינה מתאימה מאחר שהיא פוגעת בתחרותיות.

הדיונים באיחוד האירופי בעניין הסכמי אספקת חלב- במבוי סותם

עתה הסכימו חברי הפרלמנט לוותר על דרישתם זו, בתמורה להתחייבות של מועצת האיחוד האירופי להסכים הן לקביעת גבולות זמן מינימליות לגבי חוזים, במקומות שבהם הם מיושמים, והן לקבוע שהחוזים יהיו מחייבים עבור חלב שסופק לייצור מוצרים מוגנים, על ידי תוויות של מזון מיוחד, מטעם האיחוד האירופי. לדרישה זו מתנגדות כמה מהמדינות ויש להניח כי זה יפגע בסופו של דבר באימוץ כל חבילת החוזים לחלב. בכוננת המשתתפים בדיונים להגיע לסיכום לקראת מושב המליאה של הפרלמנט האירופי שיתקיים ב-12-15 בדצמבר. מצד מועצת האיחוד האירופי, צפויה הוועדה המיוחדת לחקלאות, להתחבט בנושא במהלך שתי הישיבות הקרובות. יודעי דבר מתוך המועצה מציינים שאם חבילת חוזי החלב לא תסוכם בזמן הנשיאות הנוכחית של פולין, יועבר התיק בחודש ינואר לנשיאות של דנמרק. מדינה זו, שנחשבת ליברלית, עשויה להיות נלהבת פחות, להגיע להסכם בנושא. הרגולציה של הסכמי האספקה תהיה נדבך חשוב במדיניות החלב של הקהילה האירופית בעת שיבוטלו מכסות החלב (2015).

רפורמת החלב בארצות הברית מתעכבת

נובמבר 2011

המאמץ שהתנהל השנה להנהיג רפורמות תומכות בענף החלב נעצר באופן פתאומי ב-21 בנובמבר, לאחר שוועדה מיוחדת של הקונגרס האמריקני לא הגיעה להסכמה באשר לדרכים לצמצום הגירעון בתקציב הפדרלי. בשל הקיפאון בתהליך, יש לצפות שההצעה העומדת על הפרק תהיה יריית פתיחה לדין בפרק החלב של חוק חדש בתחום החקלאות שאמור להיות נדון בקונגרס בראשית 2012. תקפותן של התכניות הקיימות אמורה לפוג בשלהי 2012. כוונתה של הוועדה הייתה לכלול חקיקה מקיפה לתמיכה במשקים שתכלול גם תכנית להבטחת שולי הרווח של יצרני החלב, במסגרת חקיקה שנועדה לצמצם את הגירעון. ההיבט של ענף החלב נועד להקטין את ההוצאות ב-131 מיליון דולר במהלך העשור הבא. תוכן החקיקה, שהציעו יושבי הראש של ועדות החקלאות בסנאט ובקונגרס, אמור לכלול את תמצית הצעת החוק של חבר הקונגרס קולין פיטרסון, ממדינת מינסוטה. הצעתו של פיטרסון כללה ביטול התמיכה במחירי החלב ובתשלומי הכנסה וסובסידיות ליצוא, ובמקום אלו - דאגה להבטיח תשלום ליצרנים כאשר מתכווצים שולי הרווח בין מחירי המספוא למחירי החלב. המודל המוצע מדבר על הגבלת הייצע (למעשה, מכסות) כאשר הפער בין מחיר החלב לעלות ההזנה יורד אל מתחת לסף מסוים. הפדרציה הלאומית של יצרני החלב - NMPF (National Milk Producers Federation) תמכה בהצעת החוק של פיטרסון שנשמכה על הצעה שפיתחו קואופרטיבים החברים ב-NMPF. לעומת זאת, התאחדות מוצרי החלב הבין-לאומית - IDFA (International Dairy Foods Association) התנגדה. המחלבות החברות בהתאחדות טענו שהמימד לייצוב השוק, המוצע בחוק ומיועד להעניש יצרנים על עודף ייצור, יגרום לעליית מחירי החלב, ירתיע השקעות ויגרום לכך שהיצוא האמריקני יהיה תחרותי פחות.

בבריטניה נחקרות חשדות לניצול לרעה של הספקת חלב חינם בבתי-ספר

נובמבר 2011

ממשלת בריטניה יוצאת בתכנית שבה היא מתחייבת להמשיך לספק חלב חינם לכל גני-הילדים שבהם מתחנכים ילדים מתחת לגיל חמש. במקביל, היא הורתה על בחינה מחודשת של הנושא כדי לעצור ניצול לרעה של המפיצים.

משרד הבריאות הודיע כי הוא מודאג מאוד מעליית המחירים הנובעת מניצול השיטה על ידי המפיצים. המשרד טען באוזני הבי-בי-סי שבכוונתו להתמודד עם תמחור יתר שמגיע לכפליים מהמחיר הקמעונאי. לדבריו, העלות העודפת למשלם המיסים היא כעשרה מיליון ליש"ט בשנה. עוד טוען המשרד כי המפיצים גובים מחיר של עד 1 ליש"ט לכל 0.57 ליטר חלב המשוק ברחבי אנגליה, וויילס וסקוטלנד.

ההערכה היא שמפיצים שונים שנכנסו לתחום חולשים היום על קרוב ל-40 אחוזים מהשוק. "בשל העלייה החדה במחירים עלינו לבחון כיצד נוכל להשיג יחס טוב יותר של עלות-תועלת", אומר דובר משרד הבריאות.

בתגובה לתוצאות הבדיקה הודיע דובר מועצת החלב Dairy UK: "חשוב להבטיח שהמערכת תפעל באופן תקין. תעשיית החלב של בריטניה כולה מברכת על כוונת הממשלה לערוך בדיקה מחודשת שתדגיש, כך אנו מקווים, את התועלת שבתכנית. אנו שמחים שהממשלה אישרה לילדי הגנים להמשיך ליהנות מהזכות לקבל חלב חינם". עלות התכנית מסתכמת היום ב-53 מיליון ליש"ט בשנה.

על פי התכנית רשאים ילדים מתחת לגיל חמש, המתחנכים במסגרות יום מוכרות, לקבל 189 מ"ל חלב חינם בכל יום. התכנית פועלת למעשה מאז שנת 1940 - ימי מלחמת העולם השנייה - אז סופק חלב לנשים בהיריון וילידים צעירים על מנת להגן עליהם מפני מחסור במוצרי מזון חיוניים.